

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/dla-mediow/komunikaty/201744,IPN-odkryl-kolejne-masowe-mogily-Polakow-na-Polach-Igielskich-w-Dolinie-Smierci-.html>
28.02.2026, 09:26

IPN odkrył kolejne masowe mogiły Polaków na Polach Igielskich w Dolinie Śmierci w Chojnicach

Prace poszukiwawcze prokuratorów IPN oraz biegłych, trwające od 28 kwietnia 2024 r. w Dolinie Śmierci w Chojnicach, doprowadziły do odnalezienia dwóch masowych mogił, w których odkryto szczątki co najmniej 100 osób. O tym fakcie poinformował 23 maja 2024 r. prok. Andrzej Pozorski, dyrektor Głównej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, zastępca prokuratora generalnego podczas konferencji prasowej z udziałem dr Karola Nawrockiego, prezesa IPN.

23.05.2024

W pierwszej mogile znaleziono pozbawione układu anatomicznego szczątki ludzkie pochodzące od co najmniej 20 osób – kobiet i mężczyzn w wieku od 20 do 40 lat. Przy szczątkach ujawniono przedmioty należące do ofiar, w tym ozdobne spinki do mankietów męskich koszul, metalowego orzelka pochodzącego najprawdopodobniej z czapki leśnika, różaniec, medalik z wizerunkiem Matki Boskiej, krzyżyk bez łańcuszka, klucze od drzwi mieszkań, guziki, fragmenty odzieży, co potwierdza że pokrzywdzonymi były osoby cywilne.

W drugiej mogile odnaleziono szkielety co najmniej 80 osób – mężczyzn w wieku ok. 22-30 lat. Ofiar były ułożone w pozycji „na plecach i „na brzuchu”. Na części czaszek widoczne są otwory wlotowe i wylotowe po pociskach z broni palnej. Dokładna liczba ofiar zostanie ustalona po wyjęciu wszystkich szczątków ludzkich z mogiły.

Ustalenia śledztwa oraz dotychczasowe wyniki oględzin miejsca, w którym ujawniono drugą zbiorową mogiłę pozwalają na przyjęcie, że znaleziono szczątki pensjonariuszy Krajowego Zakładu Opieki Społecznej w Chojnicach, którzy pod koniec października 1939 roku w tym miejscu zostali rozstrzelani przez funkcjonariuszy niemieckich, a ich ciała oprawcy ukryli w byłych polowych umocnieniach wojskowych.

Zabezpieczono także łuski i pociski kal. 7, 62 mm i 9 mm, pochodzące od broni strzeleckiej typu Browning, Parabellum i Mauser, powszechnie używanej przez grupy operacyjne niemieckiej policji i służb bezpieczeństwa oraz jednostki paramilitarne Selbstschutzu. Pociski odnaleziono pod szczątkami ludzkimi, co może świadczyć o tym, że do ofiar leżących w transzei strzelano z nad jej krawędzi, względnie strzałami dobijano żyjące jeszcze osoby

Czynności są prowadzone przez prokuratora Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Gdańsku z udziałem interdyscyplinarnego zespołu biegłych z zakresu archeologii, antropologii fizycznej oraz broni palnej i amunicji z Uniwersytetu Łódzkiego i Uniwersytetu Rzeszowskiego, którzy realizują przy tym projekt naukowy finansowany przez Narodowe Centrum Nauki pt. Archeologia Zbrodni Pomorskiej.

Prokuratorzy Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Gdańsku w ramach prowadzonego śledztwa planują przeprowadzenie czynności także w kilku innych wytypowanych już miejscach Pomorza Gdańskiego, gdzie mogą się znajdować zbiorowe mogiły ofiar „Zbrodni Pomorskiej 1939 roku”.

Zobacz:

► [Dolina Śmierci w Chojnicach: prokurator GKŚZpNP o nowych faktach w śledztwie](#)

► IPN odkrył kolejne masowe mogiły Polaków na Polach Igielskich w Dolinie Śmierci w Chojnicach

Konferencja prasowa prezesa Instytutu Pamięci Narodowej dr. Karola Nawrockiego i dyrektora Głównej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, zastępcy prokuratora generalnego prok. Andrzeja Pozorskiego, w czasie której zostały przedstawione szczegóły śledztwa - Chojnice, 23 maja 2024 r.:

► [The IPN has discovered more mass graves of Poles at Igielskie Fields in the Valley of Death in Chojnice](#)

Z przeprowadzonych ustaleń śledztwa wynika, że jesienią 1939 roku na północnych obrzeżach Chojnic, oddziały Selbstschutzu i SS dokonały masowych zabójstw obywateli polskich – przedstawicieli lokalnej inteligencji, między innymi nauczycieli, duchownych, ziemian, urzędników państwowych, członków Polskiego Związku Zachodniego, a także kilkuset pensjonariuszy Krajowego Zakładu Opieki Społecznej w Chojnicach.

We wrześniu 2023 roku prokurator Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Gdańsku z udziałem biegłych z zakresu archeologii z Instytutu Archeologii Uniwersytetu Łódzkiego ujawnił w okolicach Chojnic, na terenie tzw. Doliny Śmierci, nieznaną dotąd i nie oznaczoną zbiorową mogiłę Polaków – ofiar masowych egzekucji dokonanych jesienią 1939 roku przez formacje Selbstschutzu oraz oddziały SS.

Zbrodnia Pomorska to zaplanowana akcja eksterminacyjna prowadzona przez Niemców na terenie przedwojennego województwa pomorskiego w ponad 400 miejscowościach na polskiej ludności cywilnej. Mieszkający na Pomorzu Polacy i Żydzi, przedstawiciele różnych warstw społecznych – inteligencji, duchowieństwa, robotników, właścicieli ziemskich – a także osoby chore psychicznie, zostali w pierwszych miesiącach II wojny światowej zamordowani przez oddziały Volksdeutscher Selbstschutz. Na podstawie dokumentacji ekshumacyjnej i imiennych list ustalono ok. 16 tys. ofiar. Nie jest to liczba pełna, lecz jedynie „najmniejsza z możliwych”. W historiografii przyjęło się, że według różnych szacunków zostało zamordowanych od 20 do nawet 40 tys. osób. Największym miejscem kaźni są tzw. Lasy Piaśnickie, gdzie zginęło co najmniej 10 tysięcy osób. W wyniku zniszczenia dokumentacji i spalania przez sprawców zwłok niemożliwe jest określenie pełnej liczby ofiar.

Więcej o Zbrodni Pomorskiej: <https://przystanekhistoria.pl/pa2/tematy/zbrodnia-pomorska>

Więcej:

- [Zakończono prace ekshumacyjne gdańskiego pionu śledczego IPN i biegłych z Fundacji Przyjaciół Instytutu Archeologii i Etnologii PAN w miejscu eksterminacji ludności polskiej na terenie Doliny Śmierci w Chojnicach](#)

- [Konferencja prasowa prezesa IPN dr. Karola Nawrockiego i szefa pionu śledczego IPN prok. Andrzeja Pozorskiego w Narodowym Dniu Pamięci Ofiar Niemieckiej Zbrodni Pomorskiej 1939 r.](#)

Polecamy:

- ▶ [Więcej o Zbrodni Pomorskiej: https://zbrodniapomorska1939.pl/](https://zbrodniapomorska1939.pl/)
- ▶ [Zbrodnia Pomorska na Przystanku Historia](#)
- ▶ [Tomasz Ceran, Izabela Mazanowska, Monika Tomkiewicz, Zbrodnia pomorska 1939, Warszawa 2018 - Wersja elektroniczna książki w Bibliotece Cyfrowej IPN](#)
- ▶ [Teki edukacyjne: Zbrodnia Pomorska](#)
- ▶ [Wernisaż wystawy „Archeologia Zbrodni Pomorskiej 1939. Chojnicka Dolina Śmierci” - Chojnice, 11 listopada 2022](#)

Kontakt dla mediów:

Główna Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu – prokurator Robert Janicki

kom. 668 881 634

tel. (22) 530 86 56

Robert.Janicki@ipn.gov.pl

Rzecznik Prasowy – Dyrektor Biura:

dr Rafał Leśkiewicz

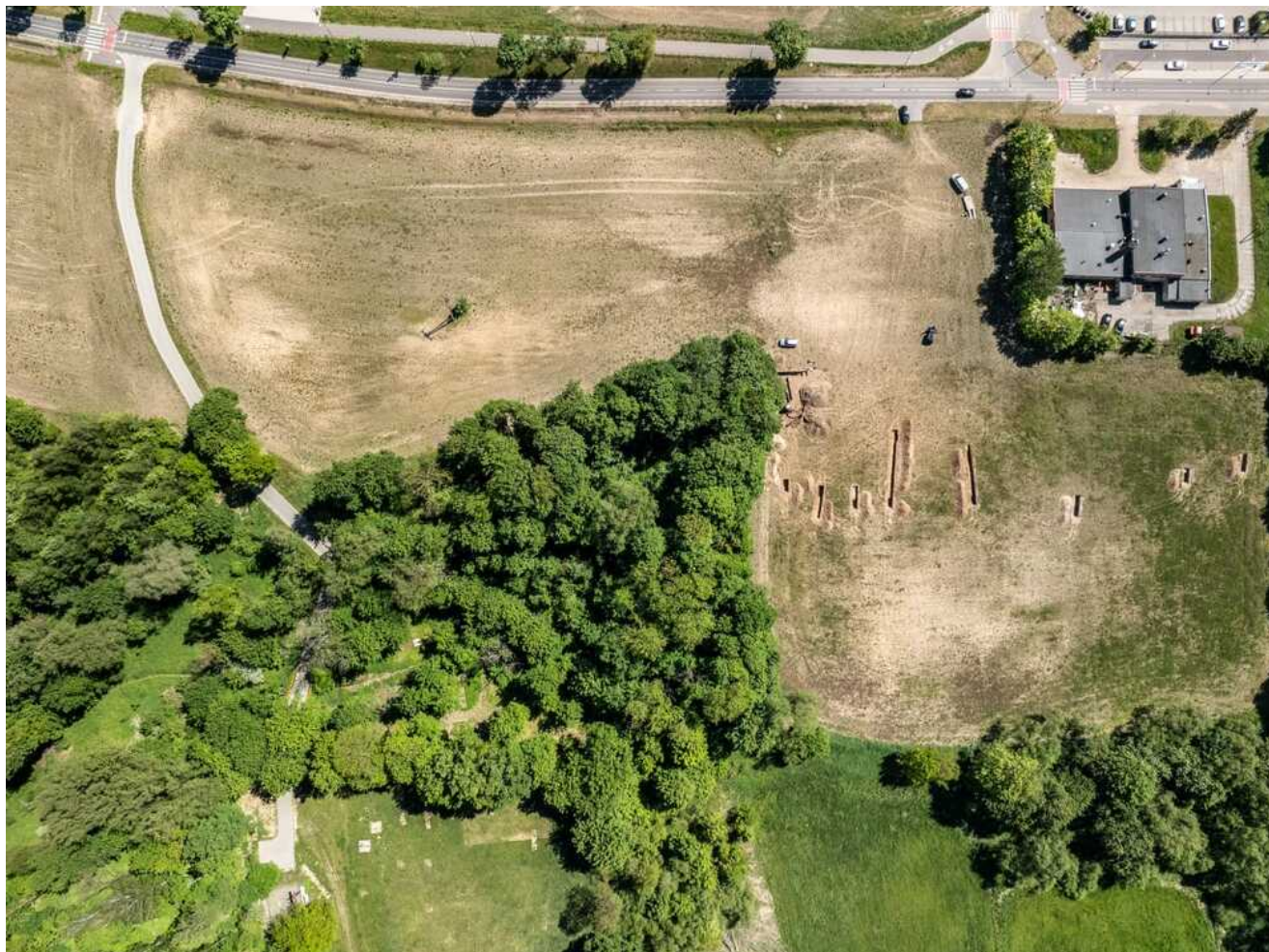
tel. 602 322 362

rzecznik@ipn.gov.pl

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Prace poszukiwawcze w Dolinie Śmierci w Chojnicach, maj 2024, fot. Daniel Frymark

Prace poszukiwawcze w Dolinie Śmierci w Chojnicach, maj 2024, fot. Daniel Frymark

Prace poszukiwawcze w Dolinie Śmierci w Chojnicach, maj 2024, fot. Daniel Frymark

Prace poszukiwawcze w Dolinie Śmierci w Chojnicach, maj 2024, fot. Daniel Frymark

Prace poszukiwawcze w Dolinie Śmierci w Chojnicach, maj 2024, fot. Daniel Frymark